

PROTOKÓŁ nr 5
z posiedzenia
Komisji Senackiej ds. Rozwoju Przestrzennego
z dnia 17 maja 2017 r.

1. Przyjęcie porządku obrad
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia z dnia 19 kwietnia 2017 r.
3. Prezentacja aplikacji do analizy danych o UW
4. Omówienie sytuacji lokalowej jednostek UW nieuczestniczących bezpośrednio w Programie Wieloletnim
5. Sprawy różne i wolne wnioski

Ad 1. Przyjęcie porządku obrad.

Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Ad 2. Przyjęcie protokołu z obrad dnia 19 kwietnia 2017

Protokół z obrad dnia 19 kwietnia 2017 r. został przyjęty jednogłośnie.

Ad 3. Prezentacja aplikacji do analizy danych o UW

Przewodniczący Komisji prof. Tomasz Żylicz poinformował zebranych, że prezentacja aplikacji do analizy danych o Uniwersytecie Warszawskim nie może się odbyć się z uwagi na nieobecność Prorektor prof. Anny Gizy-Poleszczuk i jej zespołu, którzy taką prezentację mieli na niniejszym posiedzeniu przedstawić.

Ad 4. Omówienie sytuacji lokalowej jednostek UW nieuczestniczących bezpośrednio w Programie Wieloletnim.

Przewodniczący Komisji prof. Tomasz Żylicz przypomniał, że na jednym z poprzednich posiedzeń Komisji prof. Mieszko Tałasiewicz zwracając uwagę na potrzeby przestrzenne jednostek nie uczestniczących bezpośrednio w Programie Wieloletnim zadeklarował zaprezentowanie opracowanych przez siebie wyników analiz w oparciu o raport KORP z grudnia 2013 r. oraz przekazał głos prof. Tałasiewiczowi.

Profesor, przystępując do omówienia załączonych do niniejszego protokołu analiz podkreślił, że podstawą opracowania były dane zebrane przez Komisje poprzednich kadencji. Dane te obrazowały pod różnymi kątami sytuację lokalową wszystkich wydziałów UW. Prof. Tałasiewicz postanowił głębiej zajrzeć w te dane i dokładniej je przeanalizować kierując się nie tylko informacją, który wydział ma najgorszą sytuację, jak wygląda średnia itp. ale zastanawiał się, jak można dokonać głębszego porównania nadając wagę poszczególnym kategoriom w zestawieniu. Przede wszystkim zwrócił uwagę na to, że w dotychczasowych zestawieniach różne wskaźniki mają podobną wagę.

Jego zdaniem są rzeczy kluczowe, istotnie związane z misją uniwersytecką i kwestie mniej istotne. W celu nadania określonych wag zdaniem prof. Tałasiewicza można stworzyć algorytm związany z kształceniem studentów, prowadzeniem badań, kadrą z wagami

wziętymi z algorytmu ministerialnego. Do tej pory waga ministerialnego czynnika studenckiego to 40 %, waga czynnika badawczego to 15% i waga czynnika kadrowego to 45%.

Badanych było 7 współczynników z czego 3 można uznać jako kluczowe:

- z perspektywy dydaktyki wskaźnik sal wykładowych i ćwiczeniowych przypadających na studenta $[(W+\acute{C})/Student]$
- wymiar badawczy określa wskaźnik powierzchni naukowej przypadający na budżet badawczy $[V/BB]$
- współczynnik kadrowy reprezentowany przez ilość metrów kwadratowych przypadających na pracownika.

Prof. M. Tałasiewicz na potrzeby niniejszej analizy obliczył wskaźniki syntetyczne, łącząc trzy powyższe wskaźniki zgodnie z wagami algorytmu ministerialnego (40-15-45). W celu właściwego zobrazowania danych, dodatkowo stworzył wskaźnik względny czyli wielkość dla określonego wydziału podzielona przez wielkość dla UW.

Dane zostały przedstawione w tabeli i uszeregowane wg wskaźnika od najwyższego do najniższego.

Średnia dla Uniwersytetu wyniosła 0,29 ale przykładowo dla Wydziału Neofilologii parametr ten wyniósł 8,2 czyli 40 razy więcej.

Zdaniem prof. Tałasiewicza prawdopodobnie bardzo wysoki wynik Wydziału Neofilologii nie bierze się ze wspaniałych warunków lokalowych a raczej stąd, że ma bardzo niski budżet badawczy. To znaczy, że jest to jednostka zdecydowanie dydaktyczna i ma bardzo niewielki budżet badawczy.

Wyraźnie trudna sytuacja lokalowa dotyczy wydziałów, które są poniżej średniej uniwersyteckiej. Część z tych wydziałów uczestniczy w Programie Wieloletnim i jest przewidziana pewna poprawa ich sytuacji. Prof. Tałasiewicz podkreślił, że obecnie Program Wieloletni obejmuje głównie nauki humanistyczne i społeczne. Nauki przyrodnicze i ścisłe korzystały z innych funduszy wcześniej przyznanych; warunki lokalowe poprawiały się im już wcześniej. Natomiast są na Uniwersytecie takie społeczności, które nie uczestniczą w Programie Wieloletnim teraz i nie uczestniczyły we wsparciu, które UW dostawał wcześniej. Do takich wydziałów należy Wydział Filozofii i Socjologii (WFiS), który składa się z dwóch zupełnie odrębnych społeczności czyli z Instytut Filozofii (IF) i Instytut Socjologii (IS).

Pod pewnym względem WFiS jest wyjątkowy w skali całego uniwersytetu. Jest to jedyny wydział, którego dwa instytuty to nie tylko różne dyscypliny naukowe ale również różne obszary nauki. Choć WFiS nie jest objęty bezpośrednio Programem Wieloletnim, to może się zdarzyć, że jeśli powiedzie się inwestycja przy ul. Furmańskiej – budynek dla nauk społecznych UW i PAN'u - Instytut Socjologii przeprowadzi się do nowego budynku.

Dla Instytutu Filozofii jak również innych wydziałów Program Wieloletni nie przewiduje literalnie nic. Wydaje się zatem, że warto spojrzeć na sytuację solidarnościowo, przyjmując pewnego rodzaju rekomendację - wezwanie do pewnej dozy solidarności ogólnouniwersyteckiej, żeby ci co budują troszeczkę ze swoich dawnych powierzchni oddali tym co nie budują, żeby tym, którzy zajmują szary koniec też cokolwiek się poprawiło.

Prof. Tałasiewicz podkreślił, że dane zebrane w prezentowanej tabeli dotyczą roku 2013 rok. Gdzie w Instytucie Filozofii kształciło się wówczas ponad 600 studentów i doktorantów, w tej chwili kształcą się ich ponad 900. Mimo ogólnych tendencji spadkowych Instytut Filozofii ma coraz więcej studentów. Filozofia bardzo intensywnie się rozwija również kadrowo. Odnotowano poważny wzrost budżetu badawczego co przekłada się na zwiększenie etatów, których kiedyś nie było.. Dlatego istotnym problemem dla funkcjonowania Instytutu Filozofii jest niedostatek powierzchni.

Przewodniczący Komisji prof. Tomasz Żylicz podziękował za wystąpienie oraz podzielił się uwagą formalną dotyczącą możliwości liczenia współczynników uśrednionych po to, żeby dane mieściły się w zakresie „-1” i „+1”. Dodał również, że tabelka jest ciekawa, bo w pewnym sensie mówi o historii ale pozwala na wyciągnięcie pewnego wniosku, że sytuacja na Uczelni jest bardzo niejednorodna i że warto się pochylić nad wszystkimi podmiotami również tymi jednostkami, które nie uczestniczą w Programie Wieloletnim bezpośrednio. Przewodniczący poprosił o zadawanie pytań i dyskusję.

W dyskusji głos zabrali: Kanclerz UW Jerzy Pieszczuryk, prof. Łukasz Niesiołowski-Spano, prof. Agnieszka Świerczewska-Gwiazda, prof. Wojciech Dziemianowicz, prof. Sambor Gucza, prof. Stanisław Sulowski, prof. Tomasz Żylicz, prof. Mieszko Tałasiewicz, prof. Janusz Adamowski, prof. Igor Postuła, dr. Filip Ilikowski, arch. Andrzej Alinkiewicz.

Dyskusja dotyczyła wyników analiz oraz metodyki obliczeń obrazujących sytuację przestrzenną jednostek.

Dyskutanci zgłaszali wątpliwość co do dzielenia danych powierzchniowych przez budżet badawczy gdzie np. dla Wydziału Matematyki współczynnik wskazuje na złą sytuację lokalową, podczas gdy MIM jest jednym z lepiej funkcjonujących lokalowo; na Wydziale Neofilologii z kolei sytuacja wyszła odwrotna, choć wiadomo że Wydział boryka się z trudnościami lokalowymi. Duża ilość grantów w jednostkach powoduje zaniżanie współczynnika. Zdaniem części dyskutantów budżety badawcze należałoby przeliczyć na osoby bądź etaty które wymagają zapewnienia określonej przestrzeni. Na Wydziale Historycznym z kolei niedostatek przestrzeni jest tak duży, że uniemożliwia mu m.in. realizowanie grantów w ogóle, co dla oceny prognozowanych potrzeb na znaczenie. Agregowanie wyników w postaci jednego współczynnika nie daje obrazu rzeczywistej sytuacji danej jednostki, dlatego istotne jest badanie poszczególnych czynników oddzielnie z uwzględnieniem specyfiki danych jednostek, które w wielu przypadkach istotnie się różnią. Ważnymi czynnikami, które mają wpływ na wynik analiz, są dane prognostyczne takie jak demografia, rozwój badań, spodziewana liczba studentów i pracowników w perspektywie kolejnych 5 – 10 lat a także zapowiadane zmiany ministerialne w szkolnictwie wyższym m.in. dotyczące liczebności grup.

Część dyskutantów była zdania, że w niektórych miejscach problemy niedostatku przestrzeni częściowo można byłoby rozwiązać poprzez zmianę modelu pracy i aranżacji przestrzeni np. stosując przestrzenie typu „open space” oraz poprzez wzajemne użyczenie pomieszczeń, które w danym momencie nie są wykorzystywane.

W dyskusji pojawił się wątek kwestii scalania jednostek, które są obecnie rozproszone w wielu lokalizacjach. Wskazywano na potrzebę wypracowania spójnej polityki w tym zakresie w powiązaniu z harmonogramem realizacji Programu Wieloletniego. Pozwoliłoby to zintegrować jednostki i wzmocnić ich tożsamość.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Kanclerza, w Programie Wieloletnim przewidziana jest budowa budynku o nazwie „Centrum Studiów Społecznych” na działce przy ul. Furmańskiej wspólnie z Polską Akademią Nauk. Do tego budynku miałyby się przeprowadzić Instytut Socjologii z ul. Karowej 18 oraz jednostka PAN. Wówczas zwolniony budynek przy Karowej mógłby zostać zasiedlony przez Instytut Filozofii. Jednak rozpoczęcie inwestycji, uzależnione jest od porozumienia UW z Polską Akademią Nauk, która z uwagi na plany utworzenia Uniwersytetu Badawczego PAN i spodziewaną perspektywę otrzymania dotacji w wysokości 500 mln zł., chce mieć możliwość

wybudowania większej powierzchni dla siebie niż ta, którą do tej pory była określona to jest około 3000 m².

Dyskutanci byli zgodni, że w sytuacji dynamicznie zmieniających się warunków planowanie i prognozowanie jest b. trudne dlatego wymaga dokładnego i całościowego spojrzenia na te kwestie. Bardzo kontrastowe wyniki analizy dowodzą, w jak bardzo różnych warunkach funkcjonują jednostki uniwersyteckie. Uczelnia powinna dążyć do tego aby jednostki uniwersyteckie miały porównywalne warunki lokalowe, a w szczególności te które zlokalizowane są w Kampusie Centralnym, które nie mają możliwości powiększenia przestrzeni z uwagi na różnorakie ograniczenia m.in. prawne uniemożliwiające rozbudowę zabytkowego zespołu obiektów przy Krakowskim Przedmieściu. Zdaniem prof. Niesiołowskiego-Spano, dla poprawy sytuacji lokalowej na Kampusie Centralnym konieczne jest zaplanowanie zmiany przeznaczenia budynków wokół Małego Dziedzica, w których ulokowane są obecnie biura i przychodnia lekarska oraz powrót do planów budowy gmachu na potrzeby badawcze, w miejsce szklarni.

Podsumowując dyskusję, Przewodniczący stwierdził, że wystąpienia mogą być streszczone w trzech punktach. Po pierwsze, sytuacja lokalowa na UW jest zróżnicowana, pewnej wiedzy dostarcza ankieta przeprowadzona z inicjatywy Komisji w poprzedniej kadencji, ale wiele aspektów wymaga aktualizacji. Po drugie, przyjęty przez rząd Program Wieloletni pozwoli na jej znaczną poprawę, zwłaszcza w tych jednostkach, które w nim bezpośrednio uczestniczą. Po trzecie, korzystający z dodatkowego finansowania program inwestycyjny nie zwalnia władz ani społeczności uniwersyteckiej z potrzeby całościowego spojrzenia na rozwój przestrzenny; w szczególności, jednostki uczestniczące w programie powinny współdziałać z pozostałymi, aby poprawie uległa sytuacja na całej uczelni.

Ad 5. Sprawy różne i wolne wnioski

Nie zgłoszono żadnych spraw i wniosków. Przewodniczący Komisji prof. Tomasz Żylicz, dziękując zebrany za udział w spotkaniu i dyskusję, zamknął posiedzenie.

Komisja Senacka ds.
Rozwoju Przestrzennego
Przewodniczący

prof. dr hab. Tomasz Żylicz

Protokołował:

arch. Andrzej Alinkiewicz